

Saksframlegg

Vår ref.: 25/82 - 6	Dato: 27.04.2026	Saksbehandler: Bent Kvisle
Behandling av saken:		
Saknr. 35/26	Utvalg Kommunestyret	Møtedato 26.05.2026

Høring: "Utredning av kostnader og kvalitet i grunnskolen"

Kortversjon av saken:

I sak 30/25 i møte 29. april 2025 vedtok kommunestyret følgende:

"Det skal utarbeides et kunnskapsgrunnlag for å vurdere framtidig barnehage- og skolestruktur i Tynset kommune. Den foreslåtte planen legges til grunn for framdriften. Det vil være behov for ekstern bistand til dette arbeidet. Kostnaden tas innenfor rammen til oppvekst."

Agenda Kaupang ble valgt som konsulentfirma. I prosess med en nedsatt arbeidsgruppe og politisk styringsgruppe, ble det utarbeidet en rapport som ble ferdig i mars 2026. Rapporten ble lagt fram i et åpent møte i Kulturhuset 7. april 2026. Kommunestyret deltok i møtet.

Rapporten er en ekstern utredning av organisering og ressursbruk i grunnskolen. Oppdraget var å utrede tiltak både innenfor og utenfor struktur. Den belyser dagens organisering, som omfatter både elevprognoser, byggenes kapasitet og byggenes tilstand. Alternativer til dagens struktur skal ses i lys av økonomi, kvalitet, kompetanse, lokalsamfunn og skoleskyss/folkehelse.

Kommunedirektøren gir avslutningsvis i saken en anbefaling om en mer samlet skolestruktur i Tynset kommune. Dette begrunnes med at en mer samlet skolestruktur vil gi:

- Styrket fagkvalitet og større tilgang på fagkompetanse og mer spesialisert kompetanse (det er behov for andre yrkesgrupper inn i skolen)
- Mer robuste elevmiljø og større sosiale felleskap
- Sterkere profesjonsfelleskap blant ansatte
- Mer likeverdig opplæring i hele kommunen
- Bedre økonomisk bærekraft - økonomien må tilpasses elevgrunnlaget

Planen er nå å sende saken på høring. Rapporten er en politisk bestilling, og er ment som et kunnskapsgrunnlag for beslutninger om framtidig skolestruktur i Tynset kommune. I saksutredningen legger administrasjonen inn sine vurderinger og kommer med innspill til høringsprosessen. Høringsperioden settes fra vedtaksdato til 28. august 2026.

Vedlegg

Høringsnotat	27.04.2026
Agenda Kaupang-rapport "Utredning av kostnader og kvalitet i grunnskolen"	27.04.2026

Melding om vedtak sendes til

Skoler og barnehager i Tynset kommune.

PPT

Saksopplysninger

I møtet 13. desember 2024 vedtok kommunestyret i sak 116/24 (Budsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028), endringstiltak punkt 5: "TK ber kommunedirektør utrede hvordan kommunen skal nå omstillingsbehovet i skolesektoren og rigge sektoren for synkende elevtall. Utredningen skal inkludere, - men ikke være begrenset til strukturspørsmål. Det skal legges vekt på involvering, pedagogiske løsninger, alternative læringsarenaer ++ Det opprettes et adhoc utvalg som skal legge frem plan for utredning for kommunestyret innen mars 2025."

Ad hoc-utvalget ble oppnevnt i kommunestyret i sak 07/25 i møte 28. januar 2025. Der ble det vedtatt et mandat. "Ad hoc-utvalget skal legge frem en plan for utredning av omstillingsbehovet i skolesektoren. Utvalget skal ikke utrede omstillingsbehovet. Plan for utredning av omstillingsbehovet i skolesektoren legges frem for behandling i kommunestyret 4. mars 2025 som i vedtaket ble endret til 29. april 2025.

Vedtaket i sak 30/25 i møte 29. april 2025 ble:

"Det skal utarbeides et kunnskapsgrunnlag for å vurdere framtidig barnehage- og skolestruktur i Tynset kommune. Den foreslåtte planen legges til grunn for framdriften. Det vil være behov for ekstern bistand til dette arbeidet. Kostnaden tas innenfor rammen til oppvekst."

Agenda Kaupang ble valgt som konsulentfirma til oppdraget. Det ble nedsatt en arbeidsgruppe og en styringsgruppe. Arbeidsgruppen har bestått av kommunalsjef oppvekst som prosjektleder, rektorene på de fem skolene, hovedtillitsvalgte for Utdanningsforbundet og Fagforbundet, hovedvernombudet, en økonomimedarbeider og virksomhetsleder eiendom. Styringsgruppen for prosjektet har vært formannskapet, gruppeledere for partier som ikke er i formannskapet og tillitsvalgte.

Administrasjonen har deltatt i møtene i styringsgruppen.

Det har vært gjennomført fire heldagsmøter. Disse møtene har vært delt i to. Et møte med arbeidsgruppen og et møte med styringsgruppen. I tillegg har det vært befaring på alle skolene der også virksomhetsleder i eiendomsavdelingen har deltatt. Det er gjennomført gruppeintervju med skolene der rektor/tillitsvalgt/ansatt har deltatt. Det er foretatt egne intervju med kommunalsjef oppvekst, leder på PPT og virksomhetsleder eiendom. Skolene har sendt inn en egen vurdering av funksjonaliteten for skolebygg før beferingen.

Det har vært en åpen prosess der delrapporter fortløpende har blitt publisert på hjemmesiden til Tynset kommune. Møtene i styringsgruppen har vært publisert i Tynset kommune sin møteportal.

7. april 2026 ble det gjennomført informasjonsmøte i Kulturhuset. Agenda Kaupang gikk gjennom hovedpunktene i rapporten etterfulgt av spørsmål fra salen. Det var et åpent møte lagt i etterkant av kommunestyremøte samme dag. Kommunestyret deltok i møtet. Videre vedtatt framdrift er denne kommunestyresaken i mai, der det skal vedtas hvordan rapporten skal behandles videre.

Kommunestyret har i prinsippet to valg. Ta rapporten til orientering. Eller legge rapporten ut på høring med et høringsoppdrag. Kommunedirektøren anbefaler å legge rapporten ut på høring. Det er allerede planlagt et høringsbesøk på Fåset (1. juni), i sentrum (2. juni) og i Tyldalen (3. juni) Dette vil være åpne møter. Kommunestyret vil gjennomføre en befaring av skolene i forkant av disse møtene.

Det er mange måter å gjennomføre en høring på.

--- En variant er å legge rapporten ut på høring uten å knytte noen føringer til den. En helt åpen høring

--- Alternativt er å peke på noen viktige områder som høringen bør gi svar på. Det vil gi et noe bedre grunnlag for å arbeide med høringsuttalelsene og som grunnlag for for ny sak i kommunestyret til høsten

--- En høring kan også komme med konkrete til endringer

Uansett hvilke føringer som legges, vil det være helt opp til den enkelte hvordan og hva de svarer.

Kommunedirektøren foreslår å utarbeide et høringsnotat som spisser noen problemstillinger for å gjøre det lettere å arbeide med oppsummeringer.

Det er lagt følgende mandat til grunn i bestillingen til Agenda Kaupang.

► Evaluere dagens ressursbruk og organisering i grunnskolen i Tynset og komme med konkrete forslag til endringer

► Utrede tiltak både innenfor og utenfor dagens skolestruktur

► Langsiktige løsninger

► Under strukturtiltak: Vurdere både økonomi, kvalitet, kompetanse, skoleskys og utvikling av lokalsamfunnene.

Alternativer som er utredet ved å endre dagens skolestruktur er: Legge ned Fåset skole, legge ned Tyldalen skole, legge ned begge skolene. I alle disse tilfellene flytte elever til Tynset barneskole. Legge ned fire skoler for å bygge en ny 1-10 skole i sentrum. Det ble tidlig vurdert som ikke aktuelt å utrede Kvikne skole på grunn av lang reisevei.

Innsparingstallene i rapporten er beregnet ut fra en modell med et nullalternativ der forutsetningene er at alle skolene har behov for å rehabiliteres ut fra dagens byggeforskrift nevnt som TEK17. Tanken bak dette er at kommunen på et tidspunkt må foreta tyngre vedlikehold og oppgradering av de eksisterende skolebyggene der det fortsatt skal være skoledrift.

Saksvurdering

Rapporten ble bestilt for at politikere skulle få et best mulig kunnskapsgrunnlag for å vurdere framtidig barnehage- og skolestruktur i Tynset kommune. Utredningen skal være et grunnlag for å ta riktige beslutninger til riktig tid. Synkende elevtall og et omstillingsbehov i skolesektoren var utgangspunktet for bestillingen.

Av tidsmessige og økonomiske grunner ble fokuset lagt på skoleutredning. Men i en helhetlig vurdering, må barnetallsutviklingen også tas med. Det er en mer begrenset oversikt over barnetallsutviklingen da vi ikke har eksakte fødselstall for mer enn snaut ett år fram i tid. For skoleområdet kan vi ta utgangspunkt i en seksårsperiode med kjente fødselstall. Inn-/utflytting og flyktningssituasjonen har ingen kontroll på. Her må vi bruke erfaringstall sammen med SSB sine prognoser.

En skoleutredning er vanskelig da den berører mange, også over generasjoner. Det er identitet, lokalsamfunn, fortid, nåtid og usikker framtid. Mye kan utredes og vurderes fram og tilbake, for og mot. Hvordan skal ulike faktorer vektes? Det er det ulike oppfatninger om. Samtidig er det viktig å slå fast at her er det ingen fasit.

Det er et område som er vanskelig - om ikke umulig å utrede. Det er følelser. Det skal respekteres. Samtidig er det viktig at de som skal fatte beslutninger gjør det ut fra en samlet og helhetlig vurdering.

Rapporten er utarbeidet av to konsulenter, der den ene har økonomisk bakgrunn og det andre bred pedagogisk bakgrunn. Rapporten er utarbeidet i prosess sammen med arbeidsgruppen og styringsgruppen. I arbeidsgruppen har det vært gode drøftinger. Arbeidsgruppen har bidratt med innspill underveis. Styringsgruppen har hatt den samme muligheten til å gi innspill.

Rapporten bør leses i sin helhet. Det er også mulig å lese sammendraget først i rapporten eller presentasjonen som ble vist i det åpne møtet i Kulturhuset, for å få et raskt innblikk i rapporten. Disse dokumentene ligger ute på Tynset kommune sin hjemmeside. Rapporten er konsulentenes sluttvurdering av fakta hentet fra offentlige dokumenter gjennom Kostra, grunnskolene informasjonssystem GSI og SSB. Videre gjennom befaringer, intervju og egenvurdering av funksjonalitet gitt av skolene selv og konsulentenes egne vurderinger etter befarings.

Selv om dette er en høring med utgangspunkt i rapporten, mener kommunedirektøren det er viktig at administrasjonen gjør sine vurderinger ut fra egne kunnskaper om skolene. I den videre prosessen er det administrasjonen sin oppgave å gjøre saksbehandlingen balansert og tydelig for politiske beslutninger. Det er ingen tvil om at kvaliteten i tynsetskolene har vært både god og svært god i et langt tidsperspektiv. Målet bør være at de ambisjonene skal videreføres både på kort og lang sikt i de neste årene. Hvordan skal det løses innenfor de rammene som settes framover og det oppdraget som er gitt for omstilling. Administrasjonen skal rigge sektoren for et synkende elevtall.

Situasjonsbeskrivelse

Elevtallsutviklingen over 10 år.

Skoler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Fåset	62	56	65	59	59	54	49	38	36	29
Tylldalen	24	15	16	15	17	24	30	33	34	34
TB	365	378	381	369	370	363	348	334	322	303
Kvikne	71	71	70	60	60	54	49	54	45	37
TU	209	202	197	195	185	191	201	229	231	213
Totalt	731	722	729	698	691	686	677	688	668	616

Elevtallet har sunket med 115 elever på 10 år. Grunnskoletilskuddet til kommunen er på ca. kr 135 000 pr. elev. Det utgjør ca. 15 millioner kroner i mindre grunnskoletilskudd til kommunen.

Elevprognoser - april 2026, Skoleåret høsten 2026 til oppstart høsten 2030.

Dette er tall basert på folkeregisteret. Det er ikke hensyntatt inn/utflytting og flyktninger som måtte komme i perioden. Langtidsprognosen er basert på befolkningsframskriving fra SSB

Skoler	2026	2027	2028	2029	2030		2035	2040	2045	2050
Fåset	22	24	26	26	27					
Tylldalen	36	35	30	27	24					
TB	308	303	294	305	311					
Kvikne 1.-10 skole	34	32	32	30	28					
TU	191	182	176	165	168					
Totalt	591	576	558	553	558		600	600	600	600

De neste årene vil det fortsatt være et synkende elevtall. Det betyr nye reduserte inntekter til kommunen. Men fødselstallet de tre siste årene er positive. Tallet på unger i barnehagen øker.

Fortsetter denne trenden vil det bety et noe høyere elevtall i slutten av perioden. Inn-/utflytting er heller ikke hensyntatt her.

En positiv tilnærming her vil underbygge prognosen om at elevtallet vil stabilisere seg på ca. 600 utover fra 2030. Det kommer nye prognoser fra SSB sommeren 2026 som ev. kan bekrefte /justere denne langtidsprognosen. De nye tallene må bli en del av grunnlaget i det videre arbeidet. Det er usikre tall for utviklingen i de ulike kretsene. Sammen med nye prognoser fra SSB og erfaringstall for variasjoner i de siste 30 årene, kan det være mulig å lag noen analyser for årene etter 2030.

Hvordan vektet de ulike aldersgruppene i rammetildelingen til kommunen? 1-5 år vektet med 14 %, 6-12 år 17 % og 13-15 år 7 %. 67-79 år 7 % og 80-89 år 6 %.

Det betyr at når demografien endrer seg, endres også tilskuddene til kommunen. Dersom folketallet er konstant, barnetallet synker og det blir flere eldre, gir det omfattende reduserte tilskudd. Når vi nå ser et økende antall barnehagebarn, vil de kompensere for noe av det reduserte tilskuddet til grunnskoleelever. Men økningen i barnehagen vil kreve økt bemanning. Samtidig er barnehagene fulle, slik at kommunen må finne nye lokaler. Det har selvsagt en stor kostnad.

Tynset har over tid hatt lavere netto driftsutgifter utgifter til grunnskole sammenlignet med kostragruppe 2 som vi sammenlignes oss med. Det har endret seg spesielt det siste året. Da bruker vi litt mer enn kostragruppe 2. Det skyldes en elevenedgang på 52 elever det siste året.

Det er viktig å legge merke til den forholdsmessige negative utviklingen sammenlignet med kostragruppe 2, men også sammenlignet med Alvdal.

Her er en oversikt som viser utviklingen av netto driftsutgifter grunnskolesektor per innbygger 6-15 år på kostrafunksjonene 202, 215, 222 og 223 (undervisning, sfo, skolelokaler og skyss)

	Tynset	Kostragr. 2	Alvdal
2017	122 967	134 481	128 748
2020	126 860	137 515	122 023
2025	174 706	173 629	146 888

Kostnad pr. elev regnskapsåret 2025: Utenom sfo, lokaler og skyss

Skole	Kostnad pr. elev
Fåset	231 711
Tylldalen	157 941
Tynset barneskole	122 922
Kvikne skole	200 410
Tynset u-skole	136 755

Hvordan vil endringer i elevtallet påvirke kostnader pr. elev? Tylldalen skole er et godt eksempel å bruke. Dette skoleåret har skolen relativt få vedtakstimer. Vedtakstimer er timer til individuell tilrettelagt opplæring (tidligere kalt spesialundervisning) og timer til særskilt norskopplæring (elever med annet morsmål som ikke har gode nok norskkunnskaper til å følge vanlig undervisning). Bemanningen er ifølge rektor i dag på et minimum i forhold til lærertetthet, og det å kunne opprettholde kravet om formell kompetanse for å dekke alle fagene. Regnskapet for 2025 var kr 5 350 016. Med 34 elever blir det en kostnad pr. elev på kr 157 016. Med et elevtall på f.eks. 24, ville skolen måtte ha omtrent den samme bemanning dersom skolen skulle opprettholde en tre-deling.

Kostnaden da ville blitt kr 233 750 pr. elev.

Dersom vi får et stadig synkende elevtall på Kvikne, vil kostnaden pr. elev ligge godt over kr 200 000 de neste årene. Kvikne er holdt utenom i skoleutredningen. Kvikne skole vil i framtida være en dyr skole å drifte ut fra elevtallet. Tynset barneskole vil med et økende antall elever redusere kostnaden pr. elev.

Konklusjonen her er at ved å opprettholde skolestrukturen i årene framover vil kostnadene til drift øke.

Fådeltskolene har med dagens bemanning utfordringer knyttet til å sende lærere på kurs, gjennomføre kompetansetiltak og drive utviklingsarbeid. Det er sårbarhet ved sykefravær. Det betyr at det i perioder må slås sammen grupper i fagene. Manglende muligheter vil på sikt kunne utfordre kvaliteten på opplæringen og læringsresultatene. Vi ser en svak tendens til det allerede nå. Tynset barneskole har et større handlingsrom ut fra sine stordriftsfordeler. De har flere lærere på engelsknettverk over tid. Engelsk er det faget i Tynset og i Nord-Østerdal vi er svakest på. Tynset barneskole har svært gode resultater i engelsk.

Rektorene på fådelt-skolene blir også oftere nødt til å ta vikartimer som gjør at de må melde forfall til ledermøter.

Tynset scorer høyt på kvalitetsindikatorer både i Kommuneindeksen 2025 og Kommunebarometeret 2022-2025. Tynsetskolene har ligget på en nasjonal 1. plass over fire år i Kommunebarometeret. Kommunebarometeret er Kommunal Rapport sin rangering med 19 ulike parametre. I Agenda Kaupang sin rangering i Kommuneindeksen ligger vi på 66. plass. Dette er to ulike målinger der Agenda Kaupang ser på sammenhengen mellom kvalitet, kostnad og effektivitet, mens kostnadsdelen ikke er en del av Kommunebarometeret sin rangering.

Konklusjon: Tynsetskolene har uansett i begge målingene levert svært gode resultater på det som lar seg måle i skolen. Agenda Kaupang beskriver også dette temaet nærmere i kap. 5 i rapporten "Dagens situasjon i grunnskolen".

Tynset har ansatte med høy kompetanse per 2026. Det skyldes god tilgang på kvalifiserte søkere ved rekruttering, sammen med egen kommunal satsing på det 10-årige løpet "Kompetanse for kvalitet". Det er satt nasjonale krav for undervisning i skolen. Det er krav til minst 30 studiepoeng for undervisning i fag i barneskolen, 60 studiepoeng for undervisning i norsk, matte og engelsk og 30 studiepoeng i andre fag på ungdomstrinnet. På barnetrinnet er det 10 fag pluss valgfag. På ungdomstrinnet er det 10 fag pluss språk/fordypning/valgfag.

I de siste årene har det blitt rekruttert studenter med masterutdanning. De har større fordypning og færre fag. Det kan være 2-3 fag. Dette vil små skoler merke som en større og større utfordring i årene framover. De vil slite med å oppfylle kompetansekravene i Opplæringsloven hvis rammene til skolen reduseres og lærertettheten går ned.

Skolebyggene er gamle. Bygd på 40-, 50-, 60- og 70-tallet. Men de er godt vedlikeholdt. På alle skolene er det gjort flere tiltak etter byggeåret. Eksempler på det er tilbygg på Tynset barneskole både i 1979 og i 2008. Tynset u-skole ble delvis renovert og fikk et lite tilbygg i 1999/2000. Tyllidalen skole ble delvis ombygd og renovert i 1997, Fåset skole sto fram i ny drakt i 2008. Fortsatt med en del av gamleskolen intakt. Alle større endringer og nye standarder utfordrer også sentrale funksjoner som varme og ventilasjon.

Kommunen står overfor store investeringskostnader de neste 20-30 årene. Hvor store de blir, er vanskelig å spå. Det kommer an på flere faktorer. Nye standarder, tilsyn som stiller krav, utfordringer knyttet til varme, ventilasjon og sanitære forhold. Manglende universell utforming. Hvilke helt nødvendige funksjonelle grep som bør gjennomføres for å optimalisere opplæringen. Hvilke ambisjoner Tynset kommune skal ha for opplæringen osv.

Skolebyggene har mangler ut fra dagens og morgensdagens standard. Det gjelder spesielt knyttet til: Kontorarbeidsplasser, arbeidssituasjonen for rengjøringspersonalet, møterom/grupperom og funksjonalitet særlig i forhold til spesialrom.

Gitt at det ikke oppstår uforutsette ting som beskrevet over, vil dagens skoler kunne fungere godt både neste år og året etter, slik kommunedirektøren ser det. Også uten betydelige investeringer. Men for hvert år som går, skyver kommunen et investeringsbehov foran seg. Antall skoler vil være definerende for hva som vil være investeringsbehovet for kommunen framover.

Rapporten beskriver at det er et potensial for nedtrekk av ti årsverk med utgangspunkt i GSI-statistikk fra skoleåret 2025/2026.

For skoleåret 2027/2027 er disse ti årsverkene planlagt tatt ut. Det betyr at et nedtrekk utover dette vil bli svært krevende for skolene å gjennomføre. I økonomiplanen ligger det inne ytterligere nedtrekk både i 2027 og 2028.

En prognosen på 600 elever vil bety en stor overkapasitet av elevplasser. Det har en kostnad. Samtidig gir dette forutsigbarhet og muligheter i forhold til i planleggingen. Vi kan tilpasse skolestrukturen til et elevtall på pluss/minus tjue, med utgangspunkt i 600.

Alle skolene har unike uteområder. Det er svært gode vilkår for å bruke alternative læringsarenaer. Alle skolene har tett samarbeid med nærmiljøet sitt. Dette er spesielt en styrke for de små skolene.

Et ytterligere nedtrekk på 20-40 elever vil bety reduserte rammer for Tynset kommune. I størrelsesorden 2,7-5,4 millioner kroner. Økt folketall vil kunne kompensere for noe av dette, avhengig av alderssammensetningen.

Barnetallet øker, som nevnt tidligere. Fra 2015 til 2020 ble barnetallet i barnehagene redusert med 108 unger. Barnehagen har i den perioden redusert og tilpasset seg nye rammer ved endring av barnetallet. De siste årene har barnetallet økt med 85 barn. Det betyr at vi må bygge opp kapasiteten i barnehagen igjen. Kostnaden av dette vet vi ikke sikkert i dag. Det handler om både nye ansatte og plassering av hvor disse plassene skal være. Det er ikke plass med den kapasiteten vi har i dag. Det vil dreie seg om en økt ramme på flere millioner. Et anslag i dag vil være 7-10 millioner kroner. Fordeling av rammer mellom skolene, internt i oppvekst (skole/barnehage/PPT/barnevern) og mellom sektorene, vil bli en utfordring.

I tidsrommet 2020 til 2026, der økningen har vært 85 barn, er 84 av disse søkt plass for i en av sentrumsbarnehagene.

Nasjonale styringsdokumenter stiller store krav og har store ambisjoner i forhold til tverrfaglig samarbeid. Det har over tid vært snakket om hvor viktig det er å "bygge laget rundt barnet".

PPT, helsesykepleier, psykisk helsetjeneste barn/unge, kommunepsykolog og barnevern er forpliktet til å samarbeide tettere med skoler og barnehager. Målet er å få flere barn og unge til å oppleve mestring innenfor det ordinære opplæringstilbudet i skolen. Færre elever skal etter hvert ha behov for individuell tilrettelagt opplæring (tidligere spesialundervisning). Det skal satses på tidlig innsats. Kompetansen skal overføres til ansatte. For å lykkes med dette, må støttefunksjonene i større grad møte ute i skoler og barnehager der barn/unge og ansatte er.

Tverrfaglig samhandling vil bli vanskeligere uten nok ressurser i støttetjenestene og nok ressurser ute i skole og barnehage.

Det er ingen tvil om at kvaliteten på skoler og barnehager i Tynset har vært god i mange år. Dette er takket være god kompetanse blant ansatte, vilje til å være utviklingsorienterte. Samtidig som det har vært god rammer å styre etter.

Spørsmålet nå er hvilke ambisjoner politikere, administrasjon, ansatte, foreldre og framtidige brukere skal ha for kvaliteten i skolen i årene framover? Tilgang på kompetanse vil neppe være en utfordring de første årene. Utfordringen vil være dersom ressursene må reduseres, slik kommende økonomiplaner legger opp til. Da vil lærertettheten gå ned og undervisningen ikke bli dekket opp av lærere med riktig kompetanse. Det vil utfordre kvaliteten og læringsresultatene på sikt.

Det vil også bli krevende for alle skolene å sende ansatte på kurs og drive utviklingsarbeid. Det betyr

også utfordringer i det tverrfaglig arbeidet, der ansatte i skoler og barnehager skal øke sin kompetanse i samarbeid og møte med støttefunksjonene som er nevnt tidligere.

I ordskifte om skolestruktur diskuteres og sammenlignes store og små skoler omtrent som det skulle være konstante størrelser. Hva er en liten skole og hva er en stor skole? Det er det ulike meninger om. For noen kan en liten skole være under 100. For andre under 40. Er store skoler over 100 eller over 500 elever? Ingen fasit her. Elever vil også ha helt ulike oppfatninger om hva det betyr å gå på små og store skoler. De er ulike i "robusthet", personlighet, sosial tilhørighet, interesser, fritid osv. Noen elever vil ha utfordringer med å tilpasse seg til en stor skole. Andre elever vil ikke finne venner eller få en god sosial eller faglig utvikling ved en liten skole.

De som står fram i media er svært ofte talspersoner til forsvar for små skoler. Gjerne ut fra barnets beste vurdering. Det er helt legitimt. Men det gjør det vanskelig for foreldre med et annet syn. Også ut fra et barns beste vurdering.

Kommunalsjef oppvekst har de siste to årene fått flere søknader om skolebytte. Et stort flertall av disse søker om bytte til en større skole.

Det er heller ikke grunnlag for å si at kvaliteten på store skoler nødvendigvis er bedre enn på små skoler. Elevsammensetning, læringskultur og ansattes kompetanse vil være avgjørende for god kvalitet. Slik kommunedirektøren vurderer utfordringer og krav til opplæringen framover, vil det bli utfordrende for små skoler som havner på under 40 elever. Lavere elevtall vil føre til større utfordringer.

Hva sier forskningen om små og store skoler? For det første er det forsket lite på feltet. Og det er ingen entydige svar. Forskningen spriker og man kan lete fram det svaret som tilsvarer politisk ståsted eller personlig oppfatning. Det er vanskelig å se noen klar sammenheng mellom skolestørrelse og elevenes læring og trivsel. Det er heller ingen klar sammenheng mellom høye kostnader og gode læringsresultater.

Med dette som utgangspunkt, har kommunedirektøren valgt å ikke bruke mye plass til forskningsfeltet i forkant av en høring. Det er likevel viktig å understreke at administrasjonen følger godt med på det som publiseres. Det er også et område høringsinstansene kan mene noe om.

I media leser vi stadig om økning av vold og utagerende adferd, økende skolefravær, økt psykisk uhelse. Dette er et bilde vi også ser i vår region og på Tynset. Alle skolene er berørt. Det utfordrer kommunen til å ha riktig tverrfaglig kompetanse som kan styrke skolene og barnehagene i dette arbeidet. Det forventer foresatte, uansett størrelse på skolen.

Hva med skolen i lokalsamfunnet? Hvilke konsekvenser kan en skolenedleggelse få for elever og lokalsamfunnet? Det er grunn til å tro at kvalitet og kompetanse i forhold til opplæringen ikke svekkes. Om den blir bedre er ikke gitt og det avhenger av mange faktorer. Tilgangen til kompetanse og støttefunksjoner over tid bli bedre. Sårbarhet ved sykdom og fravær av ansatte vil bli mindre. Men en flytting vil kunne oppleves som stor og vanskelig for noen. Det blir en endring fra en kultur til en annen. Det kan få både faglige og sosiale følger. Læringsmiljøet endres, lengre reisetid, hvilke innvirkninger får det for fritid og deltagelse i aktiviteter. Det skal utvikles nye samarbeidsformer og nye relasjoner. Nærmiljøet er integrert i læringsmiljøet. Det er viktig med gode prosesser etter ev. vedtak som fattes. Her er det viktig å hente erfaringer fra andre. Forberedende tiltak må settes inn tidlig.

Kan en skolenedleggelse også ha en innvirkning på folketallet i bygda? Her er det mange faktorer som vil bety noe for hvilke valg den enkelte tar. Velger man ikke å flytte ut til grendene dersom det ikke er en skole der? Velger man å flytte fra grenda dersom en skole legges ned? Og hvor flytter man da? Ut av kommunen eller til sentrum av kommunen? Hvor velger nye tilflyttere å bosette seg? Det vises til noe forskning på området på s. 116-118 i rapporten. Kommunedirektøren klarer ikke å trekke noen entydig slutning av dette.

Nå har elevtallet f.eks. ved Tyllidalen skole endret seg fra over 30 elever til 15 elever og nå tilbake til

34 elever over en periode på 15 år. Det er en ikke ubetydelig variasjon uten diskusjon om skolenedleggelse. Det blir et for lite datagrunnlag i vår kommune å bruke den forskningen det vises til.

Likevel mener kommunedirektøren det er viktig å erkjenne at det å miste skolen i lokalsamfunnet vil kunne oppleves som et stort tap for de som bor der. Og at en skolenedleggelse vil være negativt for utviklingen av grenda eller bygda. En skole har en stor lokalsamfunnsmessig betydning utover det å være skole. Så blir jobben i de videre diskusjonene å veie dette opp mot det som er nevnt i saken. Mer konkret oppsummert hvordan Tynset kommune skal opprettholde så god kvalitet i grunnskolen som mulig i en framtid som ikke blir som fortiden. En framtid med redusert inntekter til kommunen. Et samfunn med færre mennesker i arbeid i forhold til mennesker som vil være avhengig av offentlig støtte til hjelp og livsopphold. En framtid der lokaldemokratiet utfordres på å ta vanskelige valg.

Om høringen

Kommunedirektøren mener det er avgjørende at saken sendes ut på høring. Innbyggerne får si sitt og beslutningsgrunnlaget bedres.

En høring må ha et et høringsnotat som beskriver høringsprosessen og utfordrer på relevante spørsmål. Kommunedirektøren foreslår at notatet peker på noen områder det er viktig å svare ut. Disse områdene er ikke ment å begrense høringsvarene.

Kommunedirektøren ber om at følgende momenter blir vektlagt i høringsvarene:

- barns beste-vurdering
- sikre sosial robusthet, ved å legge til rette for elevmiljø som tåler variasjon og gir reell tilhørighet over tid
- understøtte pedagogisk kvalitet gjennom funksjonelle bygg, der de fysiske rammene bidrar til stabil drift og faglig bredde
- legge til rette for sterke profesjonelle læringsfellesskap, med tilstrekkelig faglig og kollegial robusthet på hvert trinn også i årene framover
- håndtere reisetid med kompensere tiltak, der belastning veies mot lærings-, helse- og miljøgevinst
- være alderstilpasset, ved å balansere nærhet og faglig bredde ulikt gjennom skoleløpet
- sikre et likt opplæringstilbud i hele kommunen, ved å gi alle elever reell tilgang til kompetanse og støttefunksjoner.

Elever, foresatte, rådsorganene, innbyggere, tillitsvalgte og andre berørte eller interesserte parter inviteres til å komme med innspill. Dine/deres perspektiver er viktige for å belyse både muligheter og utfordringer i beslutningsgrunnlaget. Kommunedirektøren ser fram til en åpen og konstruktiv prosess. Målet er at Tynset kommune får en skolestruktur som møter dagens behov og framtidens behov, krav og forventninger.

Det legges i utgangspunktet ikke føringer for hva det skal kunne høres om. Rapporten er grunnlaget, sammen med denne saksutredningen. Alle kan levere høringsvar, enkeltpersoner eller grupper.

Kommunedirektørens foreløpige konklusjon

Slik saken står nå, vil kommunedirektøren, ut ifra en samlet vurdering, anbefale at Tynset kommune gjør endringer i skolestrukturen.

En mer samlet skolestruktur vil gi:

- Styrket fagkvalitet og større tilgang på fagkompetanse og mer spesialisert kompetanse (det er behov for andre yrkesgrupper inn i skolen)

- Mer robuste elevmiljø og større sosiale felleskap
- Sterkere profesjonsfellesskap blant ansatte
- Mer likeverdig opplæring i hele kommunen
- Bedre økonomisk bærekraft - økonomien må tilpasses elevgrunnlaget

Kommunedirektøren anbefaler derfor at saken sendes på høring. Høringsperioden settes til 28. august 2026.

Høringssvar sendes til Servicetorget elektronisk og merkes med filnavn. "høring skoleutredning fra xxxxxx" til postmottak@tynset.kommune.no
Høringssvar kan også leveres skriftlig til Servicetorget, Da må det tydelig komme fram hvem høringen er fra.

Kommunedirektørens innstilling:

Saken med tilhørende rapport "Utredning av kostnader og kvalitet i grunnskolen 2026 fra Agenda Kaupang legges ut på høring.

Vedlagt høringsnotat følger saken.

Høringsperioden settes fra vedtaksdato til 28. august 2026.

Det fremmes en ny sak i kommunestyret om framtidig skolestruktur i Tynset kommune oktober 2026.

Kommunestyret 26.05.2026

Behandling

Endringsforslag fra Sp, foreslått av Merete Myhre Moen, Senterpartiet

Nytt forslag til vedtak fra SP

- Kommunestyret tar ikke stilling til skolestrukturspørsmålet før det er fremlagt ytterligere utredninger/diskusjonsgrunnlag som beskriver konsekvenser for lokalsamfunn, konsekvensene rundt lengre skolevei, folkehelse mm. Det bes også om at det legges frem et alternativt og mer realistisk 0-alternativ som viser kostnadene med en mer nøktern rehabilitering av skolebyggene. Det må også fremlegges manglende fakta med blant annet tap av grunnskoletilskudd etc.
- Saken med tilhørende rapport «Utredning av kostnader og kvalitet i grunnskolen 2026 fra Agenda Kaupang legges ut på høring
- Kommunestyrets vedtatte høringsnotat følger saken
- Høringsperioden settes fra vedtaksdato til 28. august 2026.
- Høringsuttalelsene skal etter endt høring legges frem for kommunestyret og kommunestyret skal sammen med administrasjon legge grunnlaget for videre prosess.

Endringsforslag høringsnotat fra Sp, foreslått av Merete Myhre Moen, Senterpartiet

Høringsnotat:

Tynset kommune inviterer til høringsuttalelser i forbindelse med omstillingsarbeidet innen skolesektoren

Til grunn for høringsnotatet legges:

- ü Rapport fra Agenda Kaupang "Utredning av kostnader og kvalitet i grunnskolen".
  - ü Saksutredningen og vedtak i kommunestyret i sak 25/82-6 i møte 26. mai 2026.
- (Disse dokumentene er vedlagt dette høringsnotatet)

Det ønskes spesielt innspill som omhandler:

- Barns beste-vurdering
- Hvordan sikre kompetanse, fortsatt gode profesjonelle læringsmiljø og faglig bredde for fremtiden
- Hvordan understøtte pedagogisk kvalitet gjennom funksjonelle bygg, slik at de fysiske rammene bidrar til stabil drift og faglig bredde
- Hvordan sikre et godt opplæringsstilbud i hele kommunen, og gi alle elever tilgang til kompetanse og støttefunksjoner
- Hva er akseptabel reisetid for barn i ulike aldre? Hva kan evt. være kompenserende tiltak med tanke på endret reisetid? Og hvor mye skal folkehelse vektlegges i skolestrukturdiskusjoner.
- Hvordan kan kommunen best rigge seg for nedgangen som har vært med tanke på elevtall ,og som trolig vil stabilisere seg på ca 600 elever om noen år?
- Ser dere andre alternativer til det nullalternativet som Agenda Kaupang beskriver i kapittelet om skolebygg som er økonomisk bærekraftig og som kan være en god løsning for fremtiden?
- Vil en eventuell nedleggelse av skoler påvirke lokalsamfunnet negativt? Vil det få konsekvenser for attraktivitet, tilflytting, møteplasser og frivillighet? Hva kan evt. iverksettes som avbøtende tiltak hvis skoler legges ned?

Elever, foresatte, rådsorganene, innbyggere, tillitsvalgte og andre berørte eller interesserte parter inviteres til å komme med innspill. Dine/deres perspektiver er viktige for å belyse både muligheter og utfordringer i beslutningsgrunnlaget.

Målet er:

- o At Tynset kommune skal være en attraktiv bokommune i fremtiden, da dette vil bidra positivt med tanke på elevtall
- o At vi forsetter å gjøre oss bemerket som en god skolekommune med gode resultater, høy grad av trivsel og bred kompetanse.
- o At skolestrukturen er tilpasset slik at vi sikrer gode opplæringsarenaer for alle våre elever og kan oppfylle fremtidens behov, krav og forventninger

Det anbefales at man leser hele rapporten fra Agenda Kaupang, samt kommunedirektørs saksfremlegg og kommunestyrets vedtak fra maimøte. Disse dokumentene er selve grunnlaget for høringen, men alle kan uavhengig av disse dokumentene levere høringssvar med de tanker og meninger de har. Alt som kan være relevant i forbindelse med omstillingsarbeidet innen skoleområdet som pågår i Tynset kommune, anses som relevant å få innspill på i denne høringa. Høringsperioden settes til 28. august 2026.

Høringssvar sendes til Servicetorget elektronisk og merkes med filnavn. "høringskoleutredning fra xxxxxx" til postmottak@tynset.kommune.no

Høringssvar kan også leveres skriftlig til Servicetorget. Da må det tydelig komme fram hvem høringen er fra.

Endringsforslag fra SP v. 1.2, foreslått av Nils Helge Kirkbakk, Senterpartiet

Endringsforslag - Høringsnotat

Tynset kommune inviterer til høringsuttalelser i forbindelse med omstillingsarbeidet innen skolesektoren

Til grunn for høringsnotatet legges:

- Rapport fra Agenda Kaupang "Utredning av kostnader og kvalitet i grunnskolen".
- Saksutredningen og vedtak i kommunestyret i sak 25/82-6 i møte 26. mai 2026.

(Disse dokumentene er vedlagt dette høringsnotatet)

Det ønskes spesielt innspill som omhandler:

- Barns beste-vurdering
- Hvordan sikre kompetanse, fortsatt gode profesjonelle læringsmiljø og faglig bredde for fremtiden

- Hvordan understøtte pedagogisk kvalitet gjennom funksjonelle bygg, slik at de fysiske rammene bidrar til stabil drift og faglig bredde
- Hvordan sikre et godt opplæringstilbud i hele kommunen, og gi alle elever tilgang til kompetanse og støttefunksjoner
- Hva er akseptabel reisetid for barn i ulike aldre? Hva kan evt. være kompenserende tiltak med tanke på endret reisetid? Og hvor mye skal folkehelse vektlegges i skolestrukturdiskusjoner.
- Hvordan kan kommunen best rigge seg for nedgangen som har vært med tanke på elevtall ,og som trolig vil stabilisere seg på ca 600 elever om noen år?
- Ser dere andre alternativer til det nullalternativet som Agenda Kaupang beskriver i kapittelet om skolebygg som er økonomisk bærekraftig og som kan være en god løsning for fremtiden?
- Hvordan vil en eventuell nedleggelse av skoler påvirke lokalsamfunnet?

Elever, foresatte, rådsorganene, innbyggere, tillitsvalgte og andre berørte eller interesserte parter inviteres til å komme med innspill. Dine/deres perspektiver er viktige for å belyse både muligheter og utfordringer i beslutningsgrunnlaget.

Målet er:

- o At Tynset kommune skal være en attraktiv bokommune i fremtiden, da dette vil bidra positivt med tanke på elevtall
- o At vi forsetter å gjøre oss bemerket som en god skolekommune med gode resultater, høy grad av trivsel og bred kompetanse.
- o At skolestrukturen er tilpasset slik at vi sikrer gode opplæringsarenaer for alle våre elever og kan oppfylle fremtidens behov, krav og forventninger

Det anbefales at man leser hele rapporten fra Agenda Kaupang, samt kommunedirektørs saksfremlegg og kommunestyrets vedtak fra maimøte. Disse dokumentene er selve grunnlaget for høringen, men alle kan uavhengig av disse dokumentene levere høringssvar med de tanker og meninger de har. Alt som kan være relevant i forbindelse med omstillingsarbeidet innen skoleområdet som pågår i Tynset kommune, anses som relevant å få innspill på i denne høringa. Høringsperioden settes til 28. august 2026.

Høringssvar sendes til Servicetorget elektronisk og merkes med filnavn. "høringskoleutredning fra xxxxxx" til postmottak@tynset.kommune.no

Høringssvar kan også leveres skriftlig til Servicetorget. Da må det tydelig komme fram hvem høringen er fra.

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Endringsforslag fra SP - Endret forslag høringsnotat**

Nils Helge Kirkbakk (Sp)

For: 25 stemmer (93%) - Ap 7, H 3, MDG 2, PP 1, Sp 10, SV 2

Stemmer:

Saleeban Gedi (SV)

Erik Aaen (Sp)

Sindre Sørhus (MDG)

Oda P. Brudevoll Hagen (H)

Tone Hagen (Ap)

Lars Magne Nytrøen (Sp)

Svein Aasen (Ap)

Erik Vangen Jordet (Ap)

Kristin Aas-Berntsen (Ap)

Merete Myhre Moen (Sp)

Jostein Sivertsen (H)

Per Hermann Køhn Hansæl (Sp)

Ingunn Selboe (MDG)

Margrete Sundberg Rusten (Ap)
Jan-Thore Østenby Martinsen (SV)
Britt Sæter Grue (Sp)
Magne Rønning (Sp)
Frode Flaa (PP)
Leif Sverre Løkken (Sp)
Terje Haugland (Ap)
Odd Tronvoll (Ap)
Jan Erik Larsen (H)
Nils Helge Kirkbakk (Sp)
Arnold Fossum (Sp)
Einar Kverneggen (Sp)
Mot: 2 stemmer (7%) - FrP 1, V 1
Stemmer:
Halvor Dølmo (V)
Tor Inge Snekkermoen (FrP)

Votering nr 2 - Votering over forslag

Opprinnelig forslag: 2 stemmer (7%) - FrP 1, V 1

Stemmer:

Halvor Dølmo (V)

Tor Inge Snekkermoen (FrP)

Endringsforslag fra Sp: 25 stemmer (93%) - Ap 7, H 3, MDG 2, PP 1, Sp 10, SV 2

Merete Myhre Moen (Sp)

Stemmer:

Jostein Sivertsen (H)

Svein Aasen (Ap)

Merete Myhre Moen (Sp)

Erik Vangen Jordet (Ap)

Jan-Thore Østenby Martinsen (SV)

Britt Sæter Grue (Sp)

Leif Sverre Løkken (Sp)

Tone Hagen (Ap)

Nils Helge Kirkbakk (Sp)

Sindre Sørhus (MDG)

Ingunn Selboe (MDG)

Oda P. Brudevoll Hagen (H)

Saleeban Gedi (SV)

Margrete Sundberg Rusten (Ap)

Magne Rønning (Sp)

Per Hermann Køhn Hansæl (Sp)

Erik Aaen (Sp)

Einar Kverneggen (Sp)

Terje Haugland (Ap)

Odd Tronvoll (Ap)

Kristin Aas-Berntsen (Ap)

Jan Erik Larsen (H)

Frode Flaa (PP)

Arnold Fossum (Sp)

Lars Magne Nytrøen (Sp)

Vedtak

Kommunestyret tar ikke stilling til skolestrukturspørsmålet før det er fremlagt ytterligere utredninger/diskusjonsgrunnlag som beskriver konsekvenser for lokalsamfunn, konsekvensene rundt

lengre skolevei, folkehelse mm. Det bes også om at det legges frem et alternativt og mer realistisk 0-alternativ som viser kostnadene med en mer nøktern rehabilitering av skolebyggene. Det må også fremlegges manglende fakta med blant annet tap av grunnskoletilskudd etc.

- Saken med tilhørende rapport «Utredning av kostnader og kvalitet i grunnskolen 2026 fra Agenda Kaupang legges ut på høring
- Kommunestyrets vedtatte høringsnotat følger saken
- Høringsperioden settes fra vedtaksdato til 28. august 2026.
- Høringsuttalelsene skal etter endt høring legges frem for kommunestyret og kommunestyret skal sammen med administrasjon legge grunnlaget for videre prosess.

Høringsnotat:

Tynset kommune inviterer til høringsuttalelser i forbindelse med omstillingsarbeidet innen skolesektoren

Til grunn for høringsnotatet legges:

- Rapport fra Agenda Kaupang "Utredning av kostnader og kvalitet i grunnskolen".
- Saksutredningen og vedtak i kommunestyret i sak 25/82-6 i møte 26. mai 2026.

(Disse dokumentene er vedlagt dette høringsnotatet)

Det ønskes spesielt innspill som omhandler:

- Barns beste-vurdering
- Hvordan sikre kompetanse, fortsatt gode profesjonelle læringsmiljø og faglig bredde for fremtiden
- Hvordan understøtte pedagogisk kvalitet gjennom funksjonelle bygg, slik at de fysiske rammene bidrar til stabil drift og faglig bredde
- Hvordan sikre et godt opplæringstilbud i hele kommunen, og gi alle elever tilgang til kompetanse og støttefunksjoner
- Hva er akseptabel reisetid for barn i ulike aldre? Hva kan evt. være kompenserende tiltak med tanke på endret reisetid? Og hvor mye skal folkehelse vektlegges i skolestrukturdiskusjoner.
- Hvordan kan kommunen best rigge seg for nedgangen som har vært med tanke på elevtall ,og som trolig vil stabilisere seg på ca 600 elever om noen år?
- Ser dere andre alternativer til det nullalternativet som Agenda Kaupang beskriver i kapittelet om skolebygg som er økonomisk bærekraftig og som kan være en god løsning for fremtiden?
- Hvordan vil en eventuell nedleggelse av skoler påvirke lokalsamfunnet?

Elever, foresatte, rådsorganene, innbyggere, tillitsvalgte og andre berørte eller interesserte parter inviteres til å komme med innspill. Dine/deres perspektiver er viktige for å belyse både muligheter og utfordringer i beslutningsgrunnlaget.

Målet er:

- o At Tynset kommune skal være en attraktiv bokommune i fremtiden, da dette vil bidra positivt med tanke på elevtall
- o At vi forsetter å gjøre oss bemerket som en god skolekommune med gode resultater, høy grad av trivsel og bred kompetanse.
- o At skolestrukturen er tilpasset slik at vi sikrer gode opplæringsarenaer for alle våre elever og kan oppfylle fremtidens behov, krav og forventninger

Det anbefales at man leser hele rapporten fra Agenda Kaupang, samt kommunedirektørs saksfremlegg og kommunestyrets vedtak fra maimøte. Disse dokumentene er selve grunnlaget for høringen, men alle kan uavhengig av disse dokumentene levere høringssvar med de tanker og meninger de har. Alt som kan være relevant i forbindelse med omstillingsarbeidet innen skoleområdet som pågår i Tynset kommune, anses som relevant å få innspill på i denne høringa. Høringsperioden settes til 28. august 2026.

Høringssvar sendes til Servicetorget elektronisk og merkes med filnavn. "høringskoleutredning fra xxxxxx" til postmottak@tynset.kommune.no

Høringssvar kan også leveres skriftlig til Servicetorget. Da må det tydelig komme fram hvem høringen er fra.

